

Efeziërs 6:1-24

Opbouw

In het laatste hoofdstuk van deze brief worden tenslotte nog drie zaken behandeld waarin Paulus de gemeente bemoedigd om stand te houden. Doorlopend uit hoofdstuk vijf wordt gesproken over de verhouding ouders-kinderen en de relatie eigenaar-slaaf. Dit laatste mogen we breder maken in de verhouding werkgever-werknemer. In dit hoofdstuk krijgen we dan een afrondend beeld over gezagsverhoudingen. Het is voor Paulus een logische consequentie dat in het tweede gedeelte van dit hoofdstuk er gesproken wordt over de geestelijke strijd: De strijd van de kinderen Gods tegen het rijk der duisternis. Essentieel is het zicht op God als de Schepper van alle dingen, die de ordening in de schepping heeft gebracht, waardoor er veiligheid en bescherming ontstaat door het volgen van de scheppingsordeningen in relaties en gezagsverhoudingen. Tegelijkertijd wordt in de bijbel duidelijk dat het werk der duisternis gericht is op deformatie van relaties en het "de werken der wetteloosheid" zijn. In het gedeelte over onderwerping aan God wordt zo de gerechtvaardigde positie in Christus getekend voor de gelovige, waardoor hij tegenover het kwaad staande kan blijven. Geestelijke strijd voeren door rebelse mensen zal tot schade leiden voor de gemeente en een schouwspel opleveren van schijngevechten. In het gedeelte over de geestelijke strijd bekijken we de doeleinden van geestelijke strijd en de wapenrusting Gods. In het derde en laatste gedeelte neemt Paulus de gelegenheid waar om de gemeente persoonlijk nog te groeten. Daarin mag hij hen ook een zegen meegeven.

Exegese

1. *Kinderen, weest uw ouders(a) gehoorzaam(b) [in den Here], want dat is recht(c).*

- a. 1118 goneus, vaders, ouders
- b. 5219 hupokouo, gehoorzamen, luisteren naar
- c. 1342 dikaios, rechtvaardig, goed, recht

De instelling van het ouderlijk gezag is van buitengewoon grote waarde voor het functioneren van de maatschappij. Immers, indien opvoeding een zaak zou zijn van de overheid, dan zouden kinderen de veilige en liefdevolle omgeving van een gezin moeten ontberen. Wil ouderlijk gezag echter kunnen functioneren, dan moeten er regels zijn. Daarom is gehoorzaamheid van kinderen een goed recht van de ouders. Kinderen moeten luisteren naar hun ouders. Toch zien we dat het begrip onderwerping aan het gezag, hupotasso, niet gebruikt wordt voor de verhouding ouders en kinderen. Want het gezag van de ouders over hun kinderen is eindig. Het is beperkt, omdat het altijd moet leiden tot zelfstandige verantwoordelijkheid. Er komt een leeftijd dat kinderen zelfstandig worden. Ze mogen dan niet zó onderworpen zijn aan de ouders, dat zij niet instaat zijn om op volwassen wijze invulling te geven aan hun verantwoordelijkheid en plicht in hun (toekomstig) gezin, de gemeente, de maatschappij en de werkkring. De normstelling is vanaf het begin dat elke mens een persoonlijke verantwoordelijkheid heeft t.o.v. Christus en geroepen is om verantwoording aan Hem af te leggen.

2. *Eer(a) uw vader en uw moeder -dat is immers het eerste gebod(b), met een belofte(c)-*

- a. 5091 timao, eer geven, in ere houden
- b. 1785 entole, gebod, opdracht
- c. 1860 epaggelia, belofte, boodschap, zegening

In het in ere houden van ouders, is een zegen gelegen. Het is weldadig, wanneer er in een familie ontspannen en vreugdevolle relaties zijn. Daarom is het van groot belang dat kinderen niet alleen leren om hun ouders te gehoorzamen, maar ook om respect en waardigheid in de relatie te betrachten naar de ouders toe. Ouders mogen zeker van jonge kinderen, gehoorzaamheid verwachten. Ze mogen ook verwachten dat zij met respect spreken over hun ouders. Vaders behoren het niet toe te staan dat op een negatieve wijze gesproken wordt over de moeder in het gezin, omgekeerd geldt het zelfde. Dit eer geven aan ouders loopt ook door na het uit huis gaan. Het eer geven wordt dan vertaald met

bijvoorbeeld je ouders op de hoogte houden van de ontwikkelingen waar je door heen gaat, hen regelmatig bezoeken, voorzieningen voor hen (helpen) scheppen, waardoor hun oude dag betekenis heeft voor henzelf, maar ook voor de (klein) - kinderen en mogelijk ook je zelf. Wijsheid kan zo door de oudere generatie woorden doorgegeven aan de jongeren.

3. *opdat het u wel(a) ga en gij lang(b) leeft op aarde(c).*

- a. 2095 eu, goed, voorspoed
- b. 3118 makrochronius, lang leven
- c. 1093 ge, aarde, land

De belofte, de zegen, van gehoorzaamheid aan de ouders, het eren van hen, is een lang en goed leven hier op aarde. Gods doel is om door middel van het gezin zegen en voorspoed door te geven. Elke generatie draagt de volgende en heeft daarin een grote verantwoordelijkheid.

4. *En gij, vaders, verbittert(a) uw kinderen niet, maar voedt(b) hen op in de tucht(c) en in de terechtwijzing(d) des Heren.*

- a. 3949 parorgizo, provoceren, prikkelen, ergeren
- b. 1625 ektrepho, verzorgen, grootbrengen
- c. 3809 paideia, kastijding, opvoeding, tuchtiging
- d. 3559 nouthesia, vermaning, aansporing

Sommige ouders prikkelen of ergeren hun kinderen. Dit is niet alleen maar door te strenge (fysieke) straffen, die onevenredig zwaar zijn. Ouders prikkelen hun kinderen of ergeren ze vooral door inconsequent gedrag en door wel te dreigen met (veelal psychisch belastende) straffen, maar ze niet uit te voeren. Wanneer kinderen zich gaan schamen voor het gedrag van hun ouders, omdat het onzuiver is, inconsequent of beloften niet nakomt, ontstaat er een klimaat voor ongehoorzaamheid en rebellie. Breng uw kinderen groot in een opvoeding die consequent is, waar liefde en straf in evenredigheid functioneren, waardoor uw kinderen aangespoord worden om te leven volgens de principes van God.

5. *Slaven(a), weest uw heren(b) naar het vlees gehoorzaam(c) met vreze(d) en beven(e), in eenvoud(f) des harten, als aan Christus,*

- a. 1401 doulos, dienaar, slaaf
- b. 2962 kurios, heer, meester, eigenaar
- c. 5219 hupokouo, gehoorzamen, luisteren naar
- d. 5401 phobos, vrezen, angst
- e. 5156 tromos, beven, schudden
- f. 572 haplotēs, vrijheid, eenvoud, oprechtheid

Dienaren en slaven moeten voor wat betreft hun inzet van hen lichamelijke en verstandelijke vermogens zich zoveel als mogelijk inzetten voor hun meester. Maar, Paulus wijst hen op de belangrijkste vrijheid die ze hebben, namelijk hun onverdeelde toewijding aan Christus in de geest. Want waar hun lichaam en verstand zich volledig inzetten voor hun meester, mag de geest vrij zijn voor God.

6. *niet met ogendienst(a), als mensenbehagers(b), maar door als slaven van Christus den wil(c) Gods van harte(d) te doen,*

- a. 3787 ophphalmodouleia, ogendienst,
- b. 441 anthropareskos, mensenbehager
- c. 2307 thelema, wil, verlangen, de vreugde
- d. 5590 psuche, ziel, leven, hart, verstand

Het behagen van mensen, duidt hier op het met vertoon van bestudeerde, uiterlijke emoties trachten de ander een plezier te doen. De gehoorzaamheid aan de opdrachtgever is niet gebaseerd op onoprechtheid, maar de vrije innerlijke keuze om te doen wat de ander vraagt. We zien ook in de

gemeente dat mensen dingen doen om in een goed blaadje te komen bij de andere mensen, of de gemeenteleiding. Ze zullen proberen de juiste toon te vinden, het juiste gebaar bij een lied, of net op tijd een leider hun afhankelijkheid tonen. Het is God niet wel behagelijk. We moeten de dingen doen vanuit onze innerlijk. Ons hart (psyche) moet er achter kunnen staan. God wil geen innerlijk verdeelde mensen. Oprechtheid is de norm.

In de Efeze-brief behandelt Paulus deze verschillende gezagsrelaties, maar ook op andere plaatsen schrijft hij daarover (o.a. Rom. 13, Col. 3, 1 Tim. 3, Tit. 2 en 2 Tess. 3.). Belangrijk uitgangspunt rond gezagsrelaties is dat zij dienstbaar behoren te zijn aan de verkondiging van de waarheid en daaraan ook hun gezag ontleen. Alle menselijk gezag staat onder het gezag van God en alleen wanneer zij de dingen van God ook daadwerkelijk uitvoert is zij daarin een zegening. Alle gezag is dan ook gedelegeerd gezag en vindt haar oorsprong in God. Alleen door te blijven binnen de kaders van het gedelegeerde gezag komt het tot z'n recht en biedt het ook de veiligheid en de bescherming die nodig is, zodat het de mensen goed zal gaan.

7. en bereidwillig(a) dienstbaar(b) te zijn als aan de Here en niet aan mensen(c).

- a. 2133 eunoia, vriendelijkheid, welwillendheid
- b. 1398 douleuo, dienen, gehoorzamen, dienst doen
- c. 444 anthropos, mensen

De oorsprong van alle gehoorzaamheid aan mensen ligt in gehoorzaamheid aan God. Dat is het eerste uitgangspunt. Hand. 5:29 zegt niet voor niets: "Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen." Het dienstbaar zijn is welwillend en vriendelijk. Heel veel lasten worden gedragen door christenen die dienen vanuit een wettische positie. Het "heilig moeten" is voor hun de norm. Ze branden op, omdat "vreemd vuur" hen motiveert. Zij nemen hun last daarin te serieus en verheugen zich te weinig over het feit dat Christus ons voor gegaan is.

8. Gij weet(a) immers, dat een ieder, hetzij slaaf(b), hetzij vrije(c), al het goede(d), dat hij gedaan heeft, van den Here zal terugontvangen(e).

- a. 1492 eido, weten, waarnemen, opnemen
- b. 1401 doulos, dienaar, slaaf
- c. 1658 eleutheros, vrijgeborene, vrij man zijn
- d. 18 agathos, goed, goede dingen, bruikbaar, prettig
- e. 3778 houtos, hetzelfde 2865 komizo, voorzien, ontvangen

God zal voorzien in de behoefte van de mensen die dienen, of zij nu vrij man zijn of slaaf. Hij zal de goede dingen die zij opgegeven hebben om hun taak te volbrengen op een andere wijze aan hen terug geven. Zij zullen minstens hetzelfde terug ontvangen. Het is erg beperkt om deze teruggave uitsluitend in het hier en nu te plaatsen. Bekend zijn de leringen die zich o.a. op deze tekst beroepen, vanuit een zgn. prosperity-gospel. Wie hier eerlijk over is, moet ook de vragen over de tijdelijke voorspoed van de goddeloze niet uit de weg gaan en onze (beperkte) visie op beloning in het hiernamaals. Bovendien is het oordeel over de rijken op verschillende plaatsen niet mals.

9. En gij, heren, handelt(a) evenzo jegens hen; laat het dreigen(b) na. Gij weet immers, dat hun en uw Heer in de hemelen(c) is, en bij Hem is geen aanzien(d) des persoons.

- a. 4160 poieo, tonen, handelen, voortbrengen
- b. 547 apeile, dreigen, dreigementen
- c. 3772 ouranos, hemel, lucht
- d. 4382 prosopolepsia, onderscheid maken tussen mensen

Paulus rekent hier in één keer af met het standsverschil wat in zijn tijd zeer gewoon was. Als werkgever behoor je met de ogen van God naar de mensen te kijken die voor je werken. Er mag geen aanzien des persoons zijn. Geen enkele vorm van discriminatie of persoonlijke voorkeur! Eerlijkheid en rechtvaardigheid zijn de eerste vereisten. In die tijd een meester en een slaaf gelijkstellen voor God, was onbestaanbaar. Wellicht dat dit juist een belangrijk onderdeel van het getuigenis was

binnen de cultuur. Respect en gelijkwaardigheid waren belangrijke bouwstenen voor het christendom in een sterk gelaagde samenleving.

10. *Voorts, weest krachtig(a) in de Here en in de sterkte(b) zijner macht(c).*

- a. 1743 endunamoo, neem toe in kracht
- b. 2904 kratos, kracht, overheersing, sterkte
- c. 2479 ischus, sterkte, macht, mogelijkheid

Vanuit het functioneren binnen de door God gegeven gezagskaders ontstaat er een basis voor de geestelijke strijd. Wanneer we geoefend zijn in het hanteren van de normale gezagsverhoudingen in de zichtbare wereld, kunnen we een plaats van gezag krijgen in de geestelijke wereld. We zullen als we ons niet in de normale gezagsverhoudingen kunnen onderwerpen, van geen enkel gewicht zijn in de geestelijke strijd. Het zal eerder herkenning opleveren bij de boze, dan ontzag. Het wetteloze, het kwade en het harde wordt aangepakt door de God die volmaakt is in liefde en autoriteit. Daar is een progressie in. Het grieks laat in deze tekst de toename in kracht zien van de gelovige. Wanneer we geoefend zijn in de geestelijke strijd dan neemt onze kracht toe. Onze autoriteit wordt ook sterker. Satan gaat het herkennen. Maar het is geen autoriteit in de persoon zelf. Het is een toename van kracht in de Heer. Christus wordt groter in ons, waardoor satan dit ook moet gaan herkennen en op grond daarvan ook zich niet meer schuil kan houden. In dit gedeelte, ook het vervolg komen de begrippen rond autoriteit en geestelijke kracht aan bod.

11. *Doet de wapenrusting(a) Gods aan, om te kunnen standhouden(b) tegen de verleidingen(c) des duivels(d);*

- a. 3833 panoplia, volledige wapenuitrusting
- b. 2476 histemi, stil staan, staan, op z'n plaats blijven
- c. 3180 methodeia, trucs, methoden, listige streken
- d. 1228 diabolos, duivel, valse aanklager, lasteraar

De gemeente in Efeze wordt opgeroepen om de volledige wapenrusting Gods aan te doen, om stand te kunnen houden tegen de trucs, de methoden van satan. De naam van satan, is in het grieks "diabolo", dat wil zeggen "lasteraar", "verdeler", "scheider", op andere plaatsen wordt hij getypeerd als "de leugenaar", gesproken wordt ook van de "kaalvreter". En ook "engel des lichts", "aanklager der broederen" zijn enkele andere namen die zijn karakter typeren.

In deze namen wordt getoond het verdorven karakter van de vorst der duisternis. Hoogmoed is de grondtoon van zijn daden. In alle werken die hij onderneemt is zichtbaar dat hij zichzelf zoekt. Dit krijgt een hoogtepunt wanneer hij Christus uitdaagt om Zich neder te werpen en hem te aanbidden. Hij biedt daarbij Christus alle koninkrijken en hun heerlijkheid aan (Matth. 4:7-10). Let op, dus niet de mensen, maar de macht en de rijkdom van de koninkrijken, waren in de ogen van satan al zo verleidelijk dat hij dacht Christus daarmee te winnen. Christus wist dat deze wereld met daarin de koninkrijken en hun heerlijkheid in de handen van de duisternis was gevallen, maar dat het de Vader ging om een herstel van de relatie met de mens.

Door alles heen wil satan aanbeden worden, hij wil eer roven van God en hij laat daarbij geen enkel middel onbenut. Belangrijk is dat ethiek ontbreekt in het kamp van de vijand. Satan is als aanstichter medeverantwoordelijk voor de meest grove misstanden in deze wereld, de moord op talloze kinderen door bijv. abortus, de hongerdood van velen, de concentratiekampen van het Derde Rijk, de dodenakkers van Pol Pot in Cambodja en vele andere gruwelijke gebeurtenissen. Zij vormen stuk voor stuk een weerspiegeling van het karakter van de gewetenloze "mensenmoordenaar van de beginne" (Joh.8: 44).

12. *want wij hebben niet te worstelen(a) tegen vlees(b) en bloed(c), maar tegen de overheden(d), tegen de machten(e), tegen de wereld-beheersers(f) dezer duisternis(g), tegen de boze(h) geesten(i) in de hemelse gewesten(j).*

- a. 3823 pale, worstelen

- b. 4561 sarx, vlees, vleselijke denken, lichaam
- c. 129 hama, bloedd. 746 arche, begin, principes
- e. 1849 exousia, kracht, autoriteit,
- f. 2888 kosmokrator, regeerders
- g. 4655 skotos, duisternis, bedekking
- h. 4189 poneria, slecht, kwaad, blind, verlamd
- i. 4152 pneumatikos, geesten,
- j. 2032 epouranios, hemelse gewesten, hemelse

Het worstelen hier heeft vooral betrekking op een wedstrijd waarbij overwinnaar is, degene die de ander op de grond weet te gooien en door de hand in de nek te houden, ook tegen de grond houdt. Satan is vernietigd aan het kruis van Golgotha en zijn autoriteit is hem rechtens ontnomen. Toch is er nog een strijd die gevoerd wordt tegen de legermacht van satan, die een laatste poging doet om de wereld gevangen te houden en haar te vernietigen. Haar belangrijkste doel is ook de vernietiging van de gemeente, de bruid van Christus. De gemeente op haar beurt is in de gelegenheid om haar toekomstige positie, nml. regeren met Christus in de troon, ook in te oefenen in de harde realiteit van deze wereld, die in barensnood is.

Er is een discussie of Paulus in deze opsomming van verschijningsvormen van het rijk der duisternis een hiërarchie laat zien, of slechts verschillende kanten van een zelfde medaille. Omdat veel zaken in de geestelijke wereld ons niet geopenbaard zijn door de bijbel is het verstandig om daar terughoudend in te zijn. Verschillende bronnen die menen een helder inzicht te hebben in de geestelijke wereld blijken afkomstig uit meer animistische kring of baseren zich op openbaringskennis, die haar wortels lijkt te hebben in de oude gnostiek.

13. Neemt daarom de wapenrusting(a) Gods, om weerstand(b) te kunnen bieden(c) in de boze(d) dag(e) en om, uw taak geheel vervuld(f) hebbende, stand te houden(g).

- a. 3833 panoplia, de gehele wapenrusting
- b. 436 anthistemi, wederstaan, verzetten, opstaan tegen
- c. 1410 dunami, vermogen tot, macht hebben
- d. 4190 poneros, slecht, kwaad, hardheid
- e. 2250 hemera, dag, tijd
- f. 2716 katergazomai, werken, doen, uitwerken, vervullen
- g. 2476 histemi, staan, stil staan, op z'n plaats blijven

Opvallend is de identieke woordkeus zoals we die ook vinden in Efez. 5:16. "Want de dagen zijn kwaad" is het zelfde als "de boze dag". In Matth 6:34 wordt gezegd door Christus "Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad", dit in het kader van het spreken over bezorgdheid. Geestelijke strijd mogen we dan ook niet als een onhaalbare zaak zien, maar we mogen dit beperken tot de dingen van de dag. Ook op dit terrein wil God geen bezorgdheid in leven. Belangrijkste element opnieuw in de lessen over geestelijke strijd van Paulus aan Efeze, is het "standhouden". Blijven staan op de plaats, waar God ons geplaatst heeft. Blijf in de positie van Christus.

14. Stelt(a) u dan op, uw lendenen(b) omgord(c) met de waarheid(d), bekleed(e) met het pantser(f) der gerechtigheid(g),

- a. 2476 histemi, staan, stil staan, op z'n plaats blijven
- b. 3751 osphus, de heup, de lendenen,
- c. 4024 perizonnumi, omgorden, het omdoen van een gordel
- d. 225 aletheia, waarheid
- e. 1746 enduo, aandoen, bekleden met, betrokken raken in
- f. 2382 thorax, borstplaat
- g. 1343 dikaiosune, gerechtigheid, oprechtheid, onschuld

Wanneer de wapenrusting beschreven wordt is dat die van de gewone romeinse soldaat. Een beeld

dat voor iedereen herkenbaar was in die tijd, ook in Efeze. Paulus gebruikt het zelfde beeld opnieuw in de eerste brief aan de Tessalonicenzen in hfdst. 5: 8. In Lukas 11: 22 wordt door Jezus ook gesproken over de gehele wapenrusting. Ook daarin gaat het om het strijden tegen de boze geesten. We zien dus dat deze wapenrusting noodzakelijk is voor onze geestelijke strijd.

Genoemd worden de belangrijkste onderdelen, waaraan een geestelijke les wordt verbonden. Allereerst is er de heupgordel. De soldaat draagt die met daarin zijn wapen, het zwaard. Belangrijk is dat we continu alert zijn op onze taak in de geestelijke strijd. Zoals in Exodus 12:11 beschreven wordt moesten de Israëlieten hun lendenen omgord hebben bij de viering van het Pascha. Er is geen rust of slaap mogelijk op dit punt. 1 Tess. 5:5,6 en Luk 12:35, zegt: Laat uw lendenen omgord zijn en uw lampen brandende. In de tweede plaats is er het borstpantser van gerechtigheid. Dit duidt niet zozeer op onze gerechtigheid in Christus, want dat vormt onze algehele bekleding. Het duidt op onze onaantastbaarheid van het hart, wat niet corrupt is, waarin geen bedrog is. Daarom is er voor een christen geen reden voor zelfdefensie, maar heeft hij een pantser, een onaantastbaarheid door heiliging en gerechtigheid. Satan heeft daardoor geen greep op de persoon. Elke claim die door zonde ontstaat komt daardoor te vervallen. 1 Tess. 5:8 verbindt nog aan de borstplaat geloof en liefde.

15. *de voeten(a) geschoeid(b) met de bereidvaardigheid(c) van het evangelie des vredes (d);*

- a. 4228 pous, voeten
- b. 5265 hupodeo, onderbinden, schoeien,
- c. 2091 hetoimasia, voorbereid, klaar zijn voor
- d. 1515 eirene, vrede, eenheid, rust, harmonie

Onze NBG vertaalt hier met "de bereidvaardigheid van het evangelie". In de grondtekst is het meer en duidt het op voorbereid zijn en toegerust zijn voor alle goed werk. Het duidt niet alleen op een innerlijke bereidheid, maar ook een innerlijke kwalificatie. Het is een pro-actieve houding gebaseerd op beproefde training. *IJver zonder verstand deugt niet*(Spr. 19:2)! Het is een evangelie, een blijde boodschap van eenheid, harmonie en vrede. Daardoor is ook het getuigenis van de soldaat in harmonie met het karakter van God zelf.

16. *neemt(a) bij dit alles het schild(b) des geloofs(c) ter hand, waarmee gij al de brandende pijlen(d) van de boze(e) zult kunnen doven(f);*

- a. 353 analambano, oppakken, dragen
- b. 2375 thureos, schild, vier-hoekig schuld
- c. 4102 pistis, geloof, verzekeringd. 956 belos, pijl
- e. 4190 poneros, slecht, kwaad, hardheid
- f. 4570 sbennumi, doven, uit laten gaan,

De enige plaats waar gesproken wordt over een schild in het NT, treffen we hier aan. Het is een schild des geloofs. Satan krijgt geen ruimte voor verwarring of onzekerheid, maar er is volop ruimte voor veiligheid door het schild dat opgeheven wordt. Het schild stoot de aanval af. Het laat geen enkele pijl of slag toe. Geloof weigert niet alleen de kwade en de harde dingen van satan, maar biedt het ook geen enkele ruimte. Zaken zoals roddel, onreinheid, begeerte, hebzucht en jaloesheid kunnen beter en gemakkelijk weerstaan worden in het begin dan nadat het wortel heeft kunnen schieten in ons leven.

17. *en neemt de helm(a) des heils(b) aan en het zwaard(c) des geestes(d), dat is het woord(e) van God*

- a. 4030 perikephalaia, helm, bescherming
- b. 4992 soterion, redding, dat wat brengt redding
- c. 3162 machaira, zwaard, klein zwaard
- d. 4151 pneuma, Geest, geest
- e. 4487 rhema, woord, het levende woord

De helm is gegeven voor bescherming. Het ziet ook op ons gedachten leven. Velen die de strijd verloren, reeds eerder in hun gedachten leven gecapituleerd. Het heil is hier onze verlossing en het is goed om onze gedachten te laten vervullen met heil en hoop (1 Tess. 5:8). Satan valt ons aan op ons gedachten leven. Daarbij zijn belangrijke aanvalspunten: ontmoediging, verwarring, depressiviteit, teleurstelling en de vervolgstappen waar mensen dan toe kunnen komen. Satan wil ons daarin het perspectief op redding, het heil in Christus ontnemen.

Het volgende punt is het zwaard des geestes, dat is het woord van God. Het is het levende woord van God. Satan is niet bang voor wetticisme, hij is wel bang voor mensen waarin het woord van God levend wordt. Hij is buitengewoon bang voor het profetisch spreken en doet er alles aan om dit te verwarren en te verstrooien. Maar op vele plaatsen wordt het belang aangetoond van het hanteren van het woord van God. We zien dit ook bij Jezus in Matth. 4:11. Enkele andere teksten die spreken over de functie van het woord als zwaard zijn: Hebr. 4:12, Openb. 1:16, Jes. 49,2 en Openb. 19:15.

Opmerkelijk detail is dat hier gesproken wordt over het kleine zwaard waarmee man tot man gevechten gehouden worden. In het NT wordt alleen in relatie tot Christus gesproken over een lang zwaard, wat een soort werpspies ook zou kunnen zijn. Dit lange zwaard in het grieks: rhom'phaia, 4501 komt voor in:

Luk. 2:35 (en door uw eigen ziel zal een zwaard (4501) gaan), opdat de overleggingen uit vele harten openbaar worden.

Openb 1:16 En Hij had zeven sterren in zijn rechterhand en uit zijn mond kwam een tweesnijdend scherp zwaard (4501); en zijn aanzien was gelijk de zon schijnt in haar kracht.

Openb 2:12 En schrijf aan de engel der gemeente te Pergamum: Dit zegt Hij, die het tweesnijdende scherpe zwaard (4501) heeft:

Openb. 2:16 Bekeer u dan; maar zo niet, dan kom Ik spoedig tot u en Ik zal strijd tegen hen voeren met het zwaard (4501) mijns monds.

Openb. 6:8 En ik zag, en zie, een vaal paard, en die daarop zat, zijn naam was de dood, en het dodenrijk volgde achter hem. En hun werd macht gegeven over het vierde deel der aarde om te doden, met het zwaard (4501), met de honger, met de zwarte dood en door de wilde dieren der aarde.

Openb.19:15 En uit zijn mond komt een scherp zwaard (4501), om daarmee de heidenen te slaan. En Hijzelf zal hen hoeden met een ijzeren staf en Hijzelf treedt de persbak van de wijn der gramschap van de toorn Gods, des Almachtigen.

Openb 19:21 En de overigen werden gedood met het zwaard (4501), dat kwam uit de mond van Hem, die op het paard zat; en al de vogels werden verzadigd van hun vlees.

Er zijn argumenten om aan te nemen dat wij in dit gedeelte opgeroepen worden tot een geestelijke strijd die plaats vindt in de directe confrontatie met de duisternis zoals we dat kennen in situaties van bevrijding van gebondenheden en/of bezetenheid en uiteraard de voortgaande verleiding door de duisternis. Situaties die voldoende bekend is uit het onderwijs van Christus en Zijn discipelen. Ons hanteren van het woord van God (rhema) waar hier over gesproken wordt, is beperkt tot het korte (hand)zwaard, geschikt voor man tot man gevechten. De consequentie van deze gedachte is dat wij de strijd in de hemelse gewesten niet zouden moeten voeren zoals sommige christenen dit propageren binnen de beweging van de spiritual warfare en spiritual mapping beweging. Zij roepen ons op om ons te weer te stellen tegen overheden en machten in de lucht. De geestelijke wereld, met haar organisatie in de hemelse gewesten. De mens zou dan de uitvoering van die strijd moeten overlaten aan Christus, die het lange zwaard hanteert. Wij hebben ons zwaard van het woord van God gekregen om stand te houden tegenover de machten die vanuit de hemelse gewesten ons proberen te verleiden. Vele christenen betrokken in de geestelijke strijd begeven zich zo onnodig op terreinen die niet zonder gevaar zijn. Hun theologie van het aanspreken van en zich verweren tegen geestelijke machten over gebieden en steden, is tot nu toe niet sterk onderbouwd door bijbels onderwijs. Hun "geestelijke raketten", afgeschoten op de geestelijke wereld, zorgen helaas voor minder zichtbare effecten dan men zou mogen wensen op grond van de gewekte verwachtingen. Ze geven ook nog al eens aanleiding tot schoten in eigen doel of zgn. friendly fire (beschieting door bondgenoten). In deze kwestie speelt ook dat Christus in Zijn onderwijs aan de discipelen geen specifiek materiaal aanbiedt

over deze vormen van geestelijke strijd. Dit zou ons op voorhand moeten manen tot enige voorzichtigheid.

Persoonlijk heb ik jarenlang de gedachte van de geestelijke strijd, zoals die in veel charismatische kringen geleerd wordt, voor bijbels onderwijs gehouden. Studie van het woord van God en het beproeven van de geesten of ze uit God zijn hebben mij in dit gebied terughoudender gemaakt. Sommige leringen bleken bijvoorbeeld niet bestand tegen hun eigen consequenties. De praktijk van het gebruiken van verbaal geweld, het beledigen van satan, het spotten met zijn kracht zoals we dat aantreffen in de meer extreme kringen in dit onderwijs, is mij persoonlijk vreemd gebleven in al die tijd. De schade die daarin ontstond op persoonlijk vlak bij haar aanhangers was ernstig en vanuit de gedachte van de geestelijke strijd zelfs zeer contra-productief. In deze is de waarschuwing uit Judas 8-11 zeer serieus te nemen onderwijs voor geestelijke oorlogsvoering. De boodschap die Michaël in alle bescheidenheid in dat gedeelte uitsprak over de duivel: "De Here straffe u" is buitengewoon krachtig in de geestelijke strijd gebleken. De duivel wordt nooit met zijn eigen wapens verslagen. De wapens van het koninkrijk Gods zijn van een totaal andere orde. De strijd is van God en laten we dat vooral als een veilige gedachte beschouwen. En wanneer we betrokken raken in geestelijke strijd helpt dat ons om stand te houden.

Helaas is de kwestie van de geestelijke strijd nogal eens omgeven met een vorm van paradoxale communicatie en lopen we regelmatig tegen enkele drogredenen aan. Verkeerde vormen van geestelijke oorlogsvoering veroorzaken soms grote schade. In plaats van (her)bezinning op de gevoerde tactiek, als het uit de hand loopt, wordt dit meestal als een aansporing gezien om verder te gaan. Hoe meer strijd, hoe beter men het zou doen is dan de drogreden die men wil geloven. We constateren dan nogal eens een vlucht naar voren. De verleiding is dan groot om een scheiding aan te brengen tussen de geestelijke en de zichtbare wereld. Een vorm die wel denkbaar was in de Griekse wereld, maar in het Hebreeuwse denken niet kon bestaan. Het wanhopige gevecht wat daarin door mensen soms gevoerd wordt, vindt meestal plaats op zekere afstand van het kruis en daarmee van het volbrachte werk van Christus

Gezond bijbels onderwijs brengt nu het werkelijke wapen in beeld:

18. En bidt(a) daarbij met aanhoudend bidden(b) en smeken(c) bij elke gelegenheid(d) in de Geest, daartoe wakende(e) met alle volharding(f) en smeking(g) voor alle heiligen(h);

- a. 4336 proseuchomai, bidden, gebeden opzenden
- b. 4335 proseuche, gebed, ernstig bidden
- c. 1162 deesis, gebed, zoeken van God, vragen aan God
- d. 2540 kairos, tijd, gelegenheid, goede tijd
- e. 69 agrupneo, wakker zijn, zonder slaap zijn
- f. 4343 proskarteresis, volharding, continue standvastigheid,
- g. 1162 deesis, gebed, smeking, vragen
- h. 40 hagios, heiligen,

Als laatste punt van de wapenrusting wordt genoemd het gebed. Velen vergeten dit aspect omdat ze zich verliezen in het symbolische karakter van de wapenrusting. Toch is juist het doel van de wapenrusting het belangrijkste, nml het vermogen om tot gerichte geestelijke strijd te komen. Dit betekent bidden, aanhoudend bidden, zonder ons zelf slaap te gunnen. Dit moeten we op een volhardende wijze doen. Gebed is vragen, smeken, voorbede, weerstand bieden aan de duivel, proclameren van het woord van God en lofprijzing. Volharding is daarbij een uiterst belangrijk element. Volharding brengt ons de overwinning.

In deze is van belang dat we in de geestesgaven ontvangen hebben het spreken in nieuwe tongen, waardoor er een continue en open verbinding is met God door de Heilige Geest. Juist deze gave heeft velen gelovigen geholpen in de moeilijkste omstandigheden (bijv. martelingen en vervolgingen) te kunnen bidden in de Geest. Wanneer onze eigen woorden tekortschieten neemt Gods Geest dit over. In dit bidden in de Geest zullen we tenminste drie zaken kunnen proeven:

- het karakter van Christus;
- de bewogenheid van God voor de schepping;
- de proclamatie van de heerlijkheid van God.

Het strijdtoneel waarop de mens staat geeft de mens een plaats tussen God en satan. De mens is daarin verantwoordelijk en maakt keuzes. Hij is daarin geen willoos slachtoffer en speelbal van twee gelijkwaardige grootheden. Het zgn. dualisme tussen God en satan is de bijbel vreemd. Gods bedoeling is om zijn gemeente te leiden tot het punt waarop zij "zonder vlek of rimpel is" (Efez. 5: 27). Het bijbelse beeld is dat de duivel een overwonnen vijand is, waaraan de gemeente de overwinning van Christus zichtbaar maakt.

In die geestelijke strijd wordt de mens geconfronteerd met een verleden dat belast is door zonde, verloren gegaan terrein en soms letterlijk de puinhopen van een zondig gedrag. De opdracht van God aan de mens, zoals verwoord in onderstaand gedeelte uit Jesaja 58: 6-12, betekent herstel van het verleden, maar ook uitreiken naar een toekomst met Hem.

"..Is dit niet het vasten dat Ik verkies; de boeien der goddeloosheid los te maken, de banden van het juk te ontbinden, verdrukten vrij te laten en elk juk te verbreken? Is het niet, dat gij voor de hongerige uw brood breekt en arme zwervelingen in uw huis brengt, ja als gij een naakte ziet, dat gij hem bekleedt en u niet onttrekt aan uw eigen vlees en bloed? Dan zal uw licht doorbreken als de dageraad en uw wond zich spoedig sluiten; uw heil zal voor u uit gaan, de heerlijkheid des HEREN zal uw achterhoede zijn. Als gij dan roept, zal de HERE antwoorden; als gij om hulp roept, zal Hij zeggen: Hier ben Ik. Wanneer gij uit uw midden het juk wegdoet, het wijzen met de vinger en het spreken van boosheid nalaat, wanneer gij de hongerige schenkt wat gij zelf begeert en de verdrukte verzadigt, dan zal in de duisternis uw licht opgaan en uw donkerheid zal zijn als de middag. En de HERE zal u voortdurend leiden, u in dorre streken verzadigen en uw gebeente krachtig maken, dan zult gij zijn als een besproeide hof en als een bron waarvan het water niet teleurstelt. En de uwen zullen de overoude puinhopen herbouwen, de grondvesten van vorige geslachten zult gij herstellen, en men zal u noemen: Hersteller van bressen, Herbouwer van straten."

Het eeuwige perspectief van God voor zijn volk wordt beschreven in het boek Openbaringen. Op vele plaatsen wordt gesproken over het herstel. De nieuwe stad in het nieuwe Jeruzalem. Op bijzondere wijze wordt dit beschreven in Openbaringen 21:9 tot en met 22:5.

"...En de troon van God en van het Lam zal daarin zijn en zijn dienstknechten zullen Hem vereren, en zij zullen Zijn aangezicht zien en Zijn Naam zal op hun voorhoofden zijn. En er zal geen nacht meer zijn en zij hebben geen licht van een lamp of licht der zon van node, want de Here God zal hen verlichten, en zij zullen als koningen heersen tot in alle eeuwigheden."

Een belangrijk doel van de geestelijke strijd is dat wij er nu voor leren om later als koningen te kunnen heersen.

Rom. 5:17 Want, indien door de overtreding van de ene de dood als koning is gaan heersen door die ene, veel meer zullen zij, die de overvloed van genade en van de gave der gerechtigheid ontvangen, leven en als koningen heersen door de ene, Jezus Christus.

2 Tim. 2:12 indien wij volharden, zullen wij ook met Hem als koningen heersen; indien wij Hem zullen verloochenen, zal ook Hij ons verloochenen;

Openb. 5:10 en Gij hebt hen voor onze God gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, en zij zullen als koningen heersen op de aarde.

Openb.20:6 Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen, die duizend jaren.

Openb. 22:5 En er zal geen nacht meer zijn en zij hebben geen licht van een lamp of licht der zon van node, want de Here God zal hen verlichten en zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheden.

De machtsfactor is dan een gevolg en geen oorzaak. Als er een oorzaak is, voor macht dan wordt die gevonden in het spreekwoord: Adeldom verplicht. Onze levensstijl en handelwijze bepalen veel in de geestelijke strijd. Dienstbaarheid is een zeer krachtig wapen in de geestelijke strijd.

19. ook voor mij, dat mij bij het openen(a) van mijn mond(b) het woord(c) geschonken(d) worde, om vrijmoedig(e) het geheimenis van het evangelie bekend(f) te maken,

- a. 457 anoixis, openen, een open geven
- b. 4750 stoma, mond, gezicht
- c. 3056 logos, het spreken, het woord
- d. 1325 didomi, geven, garanderen,
- e. 3954 parrhesia, vrijheid spreken, openlijk,
- f. 1107 gnorizo, bekend maken, verklaren, doen begrijpen

De uitdrukking hier gebezigd voor het openen van onze mond, duidt ook op de scherpste van een zwaard. Hetgeen goed past binnen het kader van het gebruik van het Woord van God als een tweesnijdend scherp zwaard. De functie van voorbede bereid als het ware het pad voor het woord van God. Zo zullen we in de geest direct onderscheiden of in een bepaalde samenkomst er overwinning is, of dat er nog een geestelijke weerstand doorbroken moet worden. Vele christenen zijn zich niet of nauwelijks bewust van de enorme gevolgen van de gebedsloosheid onder hen. Hoe ernstig dit is, blijkt o.a. uit het feit dat de gevolgen van soms een kort, eenvoudig gebed, reeds een grote uitwerking heeft.

20. waarvoor ik een gezant(a) ben ik ketenen(b). Dan zal ik daartoe vrijmoedig kunnen optreden(c), zoals ik behoort(d) te spreken.

- a. 4243 presbeuo, ambassadeur, oudste, eerste
- b. 254 halusis, kettingen, gebonden
- c. 3955 parrhesiazomai, vrijmoedig spreken/preken,
- d. 1163 dei, zoals het behoort, zoals nodig is,

Paulus ziet zichzelf als een ambassadeur, die hoewel gebonden door kettingen, toch in de geest vrij is van de aardse beslommeringen. Hij weet dat gebed van de christenen in Efeze, hem vrijheid gaat brengen in de hemelse gewesten, waardoor hij vrijmoedig kan spreken. Het is van ongelooflijk belang dat we ons bewust zijn van de verstrekkende gevolgen van ons gebed voor predikers. Steeds weer opnieuw blijkt dat wanneer mensen veel bidden voor hun voorganger, of de voorganger bidt zelf veel voor de prediking, dit meer invloed heeft dan een goed voorbereide en verzorgde prediking, zonder gebed. Paulus weigert te spreken zonder effect. Het moet resultaat hebben. Hetzij instemming, hetzij afwijzing, maar het moet leiden tot een reactie.

21. Opdat ook gij van mij moogt weten(a), hoe het mij gaat, zal Tychicus, mijn geliefde broeder en getrouwe(b) dienaar in den Here, u alles bekend maken(c).

- a. 1492 eido, weten, weten hoe, zien, perceptie
- b. 4103 pistos, gelovige, betrouwbare, waarachtige
- c. 1107 gnorizo, bekend maken, verklaren, doen begrijpen

Paulus claimt op andere plaatsen dat zijn leven een voorbeeld is voor anderen. ((1 Cor. 4:16, 2 Tess. 3:7). Hij vraagt dit ook aan elke gelovige (Rom.12:10, 1 Tess. 1:7) te zijn. Duidelijk wordt dat Paulus zijn leven als exemplarisch ziet voor anderen. Betrekken we dit op ons zelf dan schrikken velen daar voor terug en verwijzen liever naar anderen. Het meest duidelijk is Petrus hierover m.b.t. de oudsten in de gemeente. Zij moeten in ieder geval een voorbeeld zijn voor de kudde. (1 Petr.5:3)

22. Met dit doel heb ik hem tot u gezonden(a), dat gij onze omstandigheden(b) zoudt weten en hij uw harten zou vertroosten(c).

- a. 3992 pempo, zenden, met een opdracht sturen
- b. 4012 peri, dat wat je raakt,

- c. 3870 parakaleo, bemoedigen, vertroosten, vermanen

Paulus stuurt niet uit zelfmedelijden Thycicus naar de gemeente van Efeze, om wat aandacht, maar leidt direct de gelovigen naar de les die voor hem in deze situatie gebleken is waar te zijn, nml. al ben ik gevangen door mensen, in Christus ben ik vrij. Paulus weet dat er vervolging en verdrukking kan komen voor de gelovigen. Zijn verlangen is dat zijn voorbeeld hun dan zal bemoedigen om stand te houden.

23. Vrede(a) zij den broeders(b) en liefde met geloof(c), van God, den Vader en van den Here Jezus Christus.

- a. 1515 eirene, vrede, eenheid, rust, harmonie
b. 80 adelphos, broeder, iedereen
c. 4102 pistis, geloof, verzekering

De zegenbede van Paulus voor de gelovigen in Efeze is niet alleen voor de broeders, maar voor iedereen in de gemeente van Efeze. Wanneer hij dan spreekt over de liefde, isoleert hij dit niet van haar oorsprong, nml het geloof in God. Liefde alleen is niet het volle evangelie, het gaat ook om geloof. Gods liefde is niet te isoleren van Zijn andere eigenschappen.

24. De genade(a) zij met u allen, die onze Here Jezus Christus onvergankelijk(b) liefhebben (c).

- a. 5485 charis, genade, dank
b. 861 aphtarsia, volkomen, eeuwig, zuiver
c. 25 agapao, liefde, opofferende liefde

Dan maakt Paulus opnieuw scheiding. Onzuiver leven en toch God dienen gaat voor Hem niet samen. Een klein beetje bukken voor de wereldse koningen had hem vrij kunnen maken van de cel waarin hij zit. Maar hij kiest voor de volkomen weg. En hij weet dan: De genadevolle beloften zijn voor hen die de Here Jezus Christus volkomen, zuiver en voortdurend liefhebben.

Verwerking

Werk onderstaande opdrachten uit:

1. Stel een lijst op van de opdrachten die Paulus geeft aan de Efeziërs in hfdst. 6
2. Hoe zou u de verzen 1-3 uitleggen aan een groep jonge kinderen?
3. Vers 4 heeft een negatieve en een positieve opdracht. Hoe werken deze samen aan goed vaderschap?
4. Beschrijf in uw eigen woorden, op basis van vs. 12 onze vijand!
5. Wat zijn de meest belangrijke christelijke waarden in hfdst. 6?
6. Lees vers 18 nog eens. Wat zijn de belangrijkste onderwerpen waar u de afgelopen 24 uur voor bad?
7. Wees sterk! Met deze oproep in de verzen 10-20 in gedachten, kijk dan ook eens naar de volgende passages die volharding tonen. Bespreek ook na het lezen hoe dit praktisch en hanteerbaar wordt. 1 Cor. 9:24-27, Gal. 6:9-10, Phill. 3:12-14 en 2 Tim. 2:1-13. Bespreek ook na het lezen hoe dit praktisch en hanteerbaar wordt.